

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نِمَلَلَهْ دُو عَا
 مِجْرَلَا نِمَحْرَلَا اللّٰه مَسْب
 نِيَعْمَجَا قِنَاخْلَا يَرَاب نِيَمَلْعَلَا بَرَلله دُمَحَلَا
 اَتِيْبَد وَا نِيْدِيْس يَلْعُ مَلْسَلَا وُقَلَاصَلَا مَث
 دَمَح يَلْفَطْصُمَلَا مِسَاقَلَا يَلْبَا نِيْسُوْفُنْ بِيْبُط وَا نِيْبُوْلُقْ بِيْبِد و
 نِيْمَرَكَمَلَا نِيْمُوْصَعْمَلَا نِيْر هَا طَلَا مَتِيْبِل هَا يَلْع و
 نِيْدِلَا مِوِيْدِيْ مَيَاق يَلْع نِيَعْمَجَا مِهْنَادَعَا يَلْع مَتَعْلَلَا و

هياتکي في الله لاق:

¹ (ن يديجسد هلا اوعقه ي حور ن م هيفت تحفتو مئوس اذاف * نيط ن م ارشبق لخي نيا مكنملا كبر لاق ذاب)
 نينمؤملاريمانايعيش زارائتفرگعفر يارب؛ تساملاسلا هيلع ادهشلا ديس هب قلعتم مرحم مايا
 دينک متخي تاو لصد [ملاسلا هيلع نامز ماما] ترصد جرفرد ليجعتو ملاسلا هيلع

تادوجومي مامت رد روعش دوجو

زامعا) معا يانعم هبن اويد و، ناويحريغو و ناويد زامعا تادوجوم مامت: دش ضرع زوريد
 وتادوجوم زاميقب روطنيمه و ناگدنبنجلثم يلفس و تادرجم و يولع تادوجوم (درجم و يدام
 ؛ دنريگي مدمه يبو بر ماقم زاتلا عفنا و لعفرد و دنتسه روعش ياراد دوخ ريئات رد همه، تادامج
 ياضتقم زاي شان، دياي م دوجو هب اهنأ زاهكار ي تاريئات و مينيبی م كرحم ريغو و نكاسر اهنأ ام [ي لو]
 !تسينر وطنيا ي لو؛ ميرادنپي م اهنأ عبط

و تساروعش ياراد، دراذگب بولطم ريئات و راد نيا و دينک فرصم ييوراد رگا دش ضرع
 بجوم و دوشد ام نددراو بورکيم لاثما و بورکيم مانده ي دوجوم رگا. تسينر و راد ناعبط ياضتقم
 [دوخ] تيرومام هب هجوت اب و تساروعش ياراد بورکيم نأ، دنکل لئعم ار ام تحصد و ددرگ ام اذيا
 !تسا روطنيا ي لو؛ ميمهفي مام؛ دهدي م ماجنا ار راک نيا

دنکي مذکردار تادوجوم روعش ناسنا ارچ

ام³؛ (ن و هوقفت لا نكلو) دنراد مهف، دناكاردا و شنيد و ملع ياراد دنتسه ملع رد هكي نيايشا مامت
 ام رد كاردا يارب تلاما و هليسو نوچ (ميدرک ناييد زوريد هكي روطن نامه)، مینکي مذ اهنأ كرادا مهف
 هطساو و تلاما نيا اب تقباطم هكي جاوما ندينش يارب تساهليسو ام شوگ. ميمهفد ميناوتي مذ، تساي فتمه
 دوجو ي هانتتملا هكي ميبوگب ميناوتي م و رابيسب جاوما، قاطا نيا رد نلا! ميمهفي مذ اهنيا زاريغو؛ دراد
 ؛تسه اهنيا مامت. دراد دوجو دنلب و ماتوک جوم لوط اب جاوما، ي نويزيولتو ي يويدار جاوما [دنام]؛ دراد
 ، جاوما نأ ندينش يارب! مادکچيه؛ دنکي م ساسحا ام ندي هذ و دونشي م ام شوگ هذ، دنبيبي م ام مشچ هذ
 نيا رگا]. دشاب هتشد ي راگزاس ام شوگ اب هكي دنکي جوم هبل يدبت ار نأ ات ميراد هلدبم ماگتسد هب جاي تحا
 ياهر وعش و اهكاردا، اهر يو صت، اهادصد، اهزاوا، اهاون [مهف] روطنيمه. مپونشي مذ، دشابند [ماگتسد
 هليسو نيا ي لو! ميمهفي مذ، تسينر ام راي تحا رد هليسو نأ [نوچ]؛ دراد هليسو هب جاي تحا تادوجوم مامت
 اي اضقرد ناهر بتامدقم زاي کي، نفلها حلاطصا رب انب «!تسه»: دنبيوگي م، تسان ارگيد راي تحا رد

¹ 72 و 71 هيا (38) ص فرسو

² 2. مسلج، 1413 لاس، ي نيوکت تپلاو، ي نارنخس، ي حو بتکم تياس

³ 31: ص 1، ج، ي سانشالله. 44 هيا (17) عارسا فرسو

«ديمهفي مذ ار ن اشحيبست امش نكيلو»

دندهی م لیکشت کذلک ائما و تاییرجت و تادهاشم و ییلوا لئاسم ار

نلاهاج طسوتن آن درکن کاردا و ملاء دوجوتدحو

هک ی دوجو تدحو نیا. دش ادوجوتدحو لئاسم زا تبخص، مدوب ی گرزب تمدخ نم تقوکی یاعدا و متشون باتک [دوجوتدحو به عجار] ی ضعب هک دش نیا رد تبخص! دننکی م راکنا ار ن آ اهی لیخ باتک [دوجوتدحو] به عجار اهمهفن نیا زا ی دارفا [مه] دهشم رد. دننسه کاردا و ملع ی عدم و لصف قرو و دوب ام ل باقم رد باتک نیا! دناهدرب لئاسم نیا زا ی یوب هکی لاحرد؛ دناهدرک در [ار ن آ و] متشون «م اهدناوخ، هلب»؛ متفگ «؟ی اهدناوخ ار باتک نیا»؛ بتفگ و درک نم به ور گرزب صخشدن آ. میدزی م ناسنا رگا! تسا بوخ ی لیخ اذغ زا دعب ی ار ب باتک نیا معلاطم»؛ متفگ «؟تسا ی باتک هنوگچ»؛ بتفگ؛ تسا نم حلاطصا نیا «!دوشی م اذغ مضه بجوم و دننخی م هدرخ کی دشاپ مدروخ ی نیکس ی اذغ هحفص دعب. دوبروطنیا مهن آ «!دوشی م اذغ مضه بجوم»؛ میوگی م مناوخی م هکی ی اهاب اتکزا ی ضعب یردق هک! دندوب هومذ ی ناشفارژد و هومرف ت حب دوجوتدحو لئاسم به عجار ناشیا هک میدروا ار ی ا دش مدنخ و حیرفت ثعاب

میوگی م امتقون آ²؛ دننکی م ار ادخ حیبت، دنزی م ادصرداد هکی ی غلانا آ هک دش ضرع زورید، راکرس و مدنن اج به³؛ لئاضاً ه لب)؛ دننکی م نایب هفیرشد هیا [هکی لاحرد] «!دمهفی مذ رخ لثم و ا»؛ ییضق نیا به زونه ن ادا صخشدنیا ی لو هدر ب ی دوجوتدحو به غلانا آ هک تسا نیا ییضق اعقاو و ادج! تسا هدر ب ی

دوجوتدحو لیلد، افرع تادهاشم ن تشادن ضقانت

دندومرف ناشیا، میدروا هک ار هحفص ن اصلاخ

لئاسم نیا اب هک ی دارفا و ادخ ی ییلوا مامت هک تسا نیا دوجو تدحو لئاسم ی ار ب لیلد نیرتهب» رد، اهنآ تاکاردا نید ی توافقت چیه و دننکی م تیاکد ار ییضق و ربخ کی همه، دننکی م دروخر ب «میوگی مذ س اسحا ناشتادهاشم

یرگید [گرزب] صخشد و «میدیسر لئاسم ن لاف به ام»؛ دیوگی م [ی گرزب] ی تقو مینیبی م ی نعید در ادن دوجو لوقل قدر د ی توافقت؛ دنیوگی م ار بلطم کی و در ه مینیبی م، دهدی م ربخ لئاسم نیا زا هک مه مدرک کاردا ار وا زا رتلااب، رگید صخشدن آ تسا نکم هکنیا ن آ و تسه یرگید لئاسم کی، هلب دیوگی م ار نامهمه یرگید مینیبی م مدرک کاردا وا هکی اهلحرم ن آ رد ی لو؛ دشاپ، دشاپ تادوجوم تاذ رد ی وهام فلاتخا و دشاپ ددعت دوجو تاذ رد هک دشاپ نیا ب رارق رگا رابخا ن آ رد دیاب دننکی م، دوشی م فشکنم ناشیار ب هکی بلاطم و لئاسم و عیاقو زا اهنیا هکی رابخا کی، دنریگبر ارق حطس کی رد همهرگا ی نعید. دنیوگی م زیچ کی همه هکی تلاحد؛ دشاپ متشاد فلاتخا ییضق کی همه، دنور ب رتلااب زاب رگا؛ دنیوگی م ار بلطم نامهم، دنور ب رتلااب رگا؛ دنیوگی م ار بلطم دوخ زا تیاکد س اسار ب هن، تسا تاجرد س اسار ب، تسه لئاسم نیا رد هکی فلاتخا! هلب. دنیوگی م ار صاخ لحرم نامهر د ییضق

اهنآ ش نیب س اسار ب تادوجوم تارتات و ریتات

یریتات و دننسه ش نیب و لمات و رکف ی اراد، دننسه روعش و لقع ی اراد تادوجوم همهم نیاربان ب [ی تقو] مینیبی م امشرگا. تسا ش نیب نامهم س اسار ب همه، دننکی م هکی یریتات لوبق و دنز ادگی م اهنیا هک

1. تسیدل فحم و سلجم نیا روخرد ن آ حیضوت و حرشن وچ میوگی ل مجمن اوذع به طقف ار «دوجو تدحو» لئاسم نیا ی تسه ناهج لک رد»؛ میوگی میناوتی م رگید ترابع به و تسا ی فسلف لئاسم نیرتمهم هکلب تسا ی فسلف لئاسم زا ی کی ی کی طقف اهنآ بتقیقد و لصا؛ دننسه بالاق طقف مینیبی م ددعتم بلاوقرد هکی ددعتم تادوجو و تسا مکاد دوجو کی طقف. تسا ییضق ز ل مجمن نیا «تسا»؛ تسا
2. مود هسلج به دوش عوجر
3. 111 ص، 3 ج، ی سانشالله. 44. هیا (25) ن قافر هروس؛ 179. هیا (7) فار عا هروس
«دنرتهار مگ هکلب»

اجنیا رد گنسد مه [هک تسا نیا رطاخ هب]، دنکشی مه شیش و دینزی مه شیش هب و دیرادی مرید ار ی گنسد ش دوخ تا ذ رد شیش نآ مه و، دنکشی مه و دنیبی مه ار شیش نیا ن تسکشد تیرومأم ش دوخ تا ذ رد رد میضق نیا، دنامل تخم میضق فرط ود نیا زا مادکره؛ دنکی مه ساسحا ار ن تسکشد ن تفرید تیرومأم تسا رایسب میضق نیا یارید دهاو شد. درک دهاو خذ ادیب ققحت ج راخ

تادرجم زا معا درذگی مه دوجو ملع ارد هچنآ مامت ی لکروط هب¹. دشه راشا اهنآ زا یضعب هب زورید مکاد کب و تموکد کب فرطیس و ماظن تحت رد اهنیا مه مه، ی دام تادوجوم زا معا و الله ی وسام زا مینیبی مه مه کی ی تارذ مامت و دتقای مقافتا ملع ماظن نیا رد هچنآ مامت و تارتأت و ریثأت نیا و. دنراد رارق دنراد ی گنسوید مه هب ریجنز ی اهناد دننام دراد ققحت دوجو ملع ارد هچنآ و

و کشد لباق و تسا لمسم هک تسا ی اعوضوم لوصا ن اونه هب اهنیا، میوگی مه هک ی لئاسم نیا ار ام هک میهاو خب قیفوت دیاب دنوادخ زا و دوش نایید و دوش تبحص دیاب بلاطم نیا اهنتم! تسین دیدرت اهفرح نیا اب ار امشد تقو ماهدمایذ نم و تسین رعش اهنیا. میسرب اهنیا تیعاو و هک هب هک دنک ققوم هب دراد ققحت دوجو ملع ارد هچنآ مامت، تسین اهنآ رد دیدرت و کشد یاج هک تسا ی عقاو لئاسم. مریگب! دراد ی گنسوید مه

ار ی تیاور **هلا و هیلع الله ی لصد** مرکا ربمغیب زاملا سلا هیلع ق داصد ماما، ملع بلط بابرد، ی فاگرد: دنیا مرفی م ترصد نآ هک دنکی ملقت

¹ مکنلام مامت، دز ادنیب تقشم هب ار ش دوخ و دنک تکرحد ملع لیصحت و بلط یاربی نموم درم رگا
² دنکی ماعد ار وا نیمز و نامسا

هب هک ی ملع، دشاب دیغم ناسنا ترخا و نید و لامک یارب هک ی ملع: تسا نید ملع روظنم متبلا و ل هج نآ! تسین ملع نآ؛ درید و رف تایدام و ایند رد ار ناسنا هک ی ملع هب؛ دهدب درجت و³ عاقر ناسنا! تسا لایخ و مهو و ماهوا

نآ یور ربوا و تسواریز رد هک ی نیمز نآ، دنک تکرحد ملع بلط و نید یاربی نموم درم رگا! دنکی ماعد ار وا اههزیر گنسد نآ! دنکی ماعد نیمز! تسین ی خوشاقا؛ دنکی ماعد ار وا هتفرگ رارق تیاور رد. دنکی مترفغم و تمحر بلط شیارب اعقاو ی نعید؛ تسین ی زاجم ی انعم کب «دنکی ماعد» ، اجنیا رد هندی هک دینک ضرف «دنکی ماعد ار وا ابیرد ی اهی هام⁴؛ **رحبلا ی فن اتیحا ی تح**»؛ میراد ی م نید ملع لیصحت مراد و ماهتشدن ملاسلا امهیلع اضرا ی سوم نب ی لع یاسد ریز، سدقم دهشم رد ی ماعد متسه اجنیا رد هک ار نم اجنآ زا، دنکی م تکرحد اهایرد ریز سلطاس و نایقا رد هک ی ای هام؛ منک دنویب کب مه مه و تسا تموکد کب تحت رد ی تسه ملع مامت هک دناسری مه ار ماظن ی گنسوید نیا! دنک ربخ نامدوخ ی تسدل غب قیفر زا ی تح؛ مینیبی مه ار دوخ طقف ام. دنراد رگیدمه اب گنتاگنت طابترا و! میسرب لئاسم نیا هب مییاید دسرب هچ، میرادن

¹ باتک نیمه زا مود سلج هب دوش عوجر

² 34: ص 1، ج، ی فاکلا

هب الله کلس املع هب بابطی اقریط کلس نم: **ملسو هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر لاق:** **ملا سلا هیلع الله دب ی با ن ع»**
ی فن م و عامسلا ی فن م ملعلا بلاط رفقتسین هنا و هب اضر ملعلا بلاط اهتحنجا عضتة مکنلاما ن! و بتجلا ی ل اقریط
«... رحبلا ی فن توحلا ی تح ضرلا»

58: ص، ی حوقفا

دنک باختنا ار ی هار هک ی سک: «دندومرف هک دنکی ملقت ملسو هلا و هیلع الله ی لصد ادخ لوسر زا ملاسلا هیلع ق داصد ماما»
دوخ ی اهل اب مکنلام هکی تسرد هب و تخاسد دهاو خذ راومه وا یارید ار تشهد هار دنوادخ، دوش ی هتنم ملع و تفرعم هب هک هکی تسرد هب و دندنسبی مه ار هار نیا و دنراد تیاضر ملئسم نیا هب اریز؛ دننار تسگی م شنید و تفرعم ناگدنیوج یارید ار
«... ابیرد رفق ن ایهام ی تح، دنکی م شزرما و ترفغم بلط ملع هندیوج یارب تسا نیمز و نامسا رد هچنآ ره

³ (ققحم). عیفرت و تفرشیپ و قرت

⁴ 4: ص 1، ج، تاجر دلا رناصب

راگدروپ هب ملاء راثاً مامت صاصتخا

اناکملا و ناکم ردنا میودی م *** «ناکف ن ک» مکد یاهن ناگوچ ش یپ
تسوتز امرد ادصو میهوک وچام *** تسوتز امرد اوذو میپیان وچام
ماقم و تزع ماقم ناگوچ تحت رد همه و دنریگی م همشچرس و موقی لعاً ادبم زا ، تادوجوم مامت
دنتسه ل دبتو ریغت و تکر دل احرد ، یبوبر

یابو بر و درجم ملاوع
اناکملا و ناکم ردنا میودی م *** «ناکف ن ک» مکد یاهن ناگوچ ش یپ

تسوتز امرد ادصو میهوک وچام *** تسوتز امرد اوذو میپیان وچام
مدبم دشا ب داپزا ناملمد *** مء ریشی لو ن ایش همه ام
2! داب تسادیپان هچنآ ی ادف ناج *** داب تسادیپان و ادیپ ناملمد

رثا نیا هب زورما هکی سک نآ ؛ دنادرگی م ار همه هلسلسر سهکی سک نآ [ی نعید «تسادیپان هچنآ»]
ار رثا تیلباقن آ ادرفو دنکی م رثا ل باقار نیا زورما هکی سک نآ ؛ دریگی م وازا ار رثا ادرفو دهی م
ار نم باق ادرفو دنکی م بلاطم ندینش ی ارب هداما ار نم باق زورما هکی سک نآ ؛ دریگی م وازا
هب ل ی دبت ادرفو دنکی م داجیا نم ل در ار تفار و ت محر زورما هکی سک نآ . دنکی م 3 «تراجلاک»
ناسنا اعقاو ! تسا بیجعی لیخ ! دنتشک ار ادهشلا دیس و دندما لابرک هکی یاهنا [دنام] ؛ دنکی م تواسف
دنک ادخر ب ل کوت دیاب

و دنکی م ادجناسنا دنبزا دنب هک تسا ی تایاً اعقاو ، میراد میضق نیا هب عجار ن آر قرد ام هکی تایاً
طقف ! دراذگی مندی قاب امرد ی دوجو چیه ، طبر و طا بتر ا زا ریغ و دراذگی مندی قاب ام ی اربی للاقنسا چیه
نآ ، متسه روطنیا ، مناوتمی ، منم» [: میبوگب هکنیا] ؛ نیمه ؛ مینک طبر هب ل ی دبت ار نامدوخ دوجو دیاب
! درادن ی اهدیاف چیه ، «متسه روط

تادوجوم راثاً مامت ن تسناد ادخزا موزل باب رد ی تیاکد

هک تشاد ی تاییوصذ و ت لاد ، میدوب سونام - دنک ش تیاده ادخ هک - ی یادخه دنب کی اب اقباس
ی م کشر و ت لاد هب و دنروخی م مطبغ و ا هب عقوم نآ رد اقر زا ی رایسب ی تد مدرکی م س اسحا
ی م زور کی . تفگی م ش ت لاد زا درکی م دروخر ب نم اب هکی تقو ره . دوی صاخ ت لاد ی اراد ! دنرب
ی م ار انک ترضد عوکر رد» : تفگی م تقوکی ، «منیبی م ار ربکا ی لع ترضد هجس رد» : تفگ
«! مدینش الله لاهلا ی اصدت خرد نیا ی اهگر ب مامت زا مدش طاید دراو ی تقو» : تفگی م تقوکی ، «منیب
میدینخی م مه ام و تفگی م دایز ام هب بلاطم نیا زا . کلذل اثما و

بلاطم ی نکی م ل قذو نایب نم ی ارب هکی بلاطم نیا ، تروصر هرد» : مدرکل اؤس وازا زور کی
ی م نایب نم ی ارب هک تسا ی روصد اهنا مامت ! ؟ متشاذگ و ت دوجو رد ی ریثات هچ ی لو ؛ تسا ی حیص
«! ؟! تسا هنوگچ ت دوجو و سفن ؛ ی نک

س اسحا مدوخ رد هچنآ ! مروخی مدل وگ و موشی من م ر غ چیه بلاطم نیا هب تبسن نم» : تفگی م
ی م دوخ دوجو رد ار لامک ماقم هب ن دیس ی ارب دادعتسا هک منیبی م ی تیلباق دوخ رد هک تسا نیا منکی م
«! کشرز» : متفگ «! منیب

تسا متفر و متشاذگ ! ؟ تساجک تیلباق نآ لاد ! ؟ ی نکی م س اسحا ار تیلباق نیا دوخ دوجو رد
[ل اثما] و «تیلباق» ؛ ن اباقا تسیناه فر د نیا [ی اج اجنیا] . دنک اعد دیاب مدآ ! دنک ش تیاده ادخ ! ش اداد
مروطنیا نم» ؛ دنبیطی مزاید و اعد اجنیا ، دنبیطی مزج و تنکسم اجنیا ؛ درادن هدیاف اجنیا اه فر د نیا

1 [منظور از لامکان] عوالم مجرد ربوبی [است].

2 65 و 17 ص ، لو ارتفد ، (ی ناخریم) یونعم یونثم زا ی تاییا هدیگ

3 74. هیا (2) هر قه فر وس

دروخ گنسد هب نامرسد و میدرک ییاهاعدا ام زا رنگرزب و ام. درادن یاهدیاف چیه «مروطن آنم و اتسین اجنیا اهفر حدنیا [یاج]

دوب تقوی لیخ اقاقتا. منکی معجارم دوب یلاجم رگا الله عاشد نامهدرک شومارف ار هیان آلاحد مامت. ددنیب مناسنا یور هب ار اهرد مامت و تسای بیجده هیای لیخ. مدناوخیم و دمایم مهنذر دیانیا دهدیم انفداب ربار همه، مینکی مساسحا ام ار هچنا

تادوجوم هدارا و روعش نیعرد، عایشا رب کئلام هطاحا

و ملء اب و دنریگی م لایب زا ار تارثأت و ریثأت، درذگی م ملء نیارد هچنا مامت: باطم هصلاخ و دنتسه دوجو ملء لکر بل کوم ی کئلام هکنیا رد. دنادی مرد ریثأت زاتسد و دنادگی م ریثأت روعش ار روما مامز کئلام نآ هکنیا رد؛ تسین ی فرد درذگی م کئلام نآ ریبدت هطساو هب نامکا ملء خرچ تبحص [اما]؛ تسین ی باطم دناهداد رارق دوز هطیس هربنچ رد ار تادوجوم مامت و دناهترگ تسدهب، تادوجوم نیارد و دنادگی م ریثأت تادوجوم نیارکارد و شنید نودب هکئلام نآ ایامک تسانیا رد هکئلام ریخست تحت هکناراب و بآ، تسامکئلام ریخست تحت هکناداب؟! دنتسه ی روعشی تادوجوم دوز رد ار لیخ میهاربا و تسامکئلام ریخست رد هکیشتا، دنکی م انفب اقرغ ار حوز موق و تسادنتسه روعشی دیامک، دنتسه مکام ملء نیارد هکیبابسا و لماوع و فریو، دهدیم یاجناتسلگن و چمه نتخاس یارب هکناراجن لئاسو هکناروط نامه و؟! دنتسه هکئلام تاکیرحت و ریغت تسد تلاً افرصد و یمتسد راجن هکنییبی م هدارا نودب ار اهنآ ام و دوری م راک هب کلذل اثما و تخت و یلدنص و زیم بوچنآ [میرادنیب م]؛ دنکی م تسرد تخت و دبوکی م تخت نآ رب و درادی مرد ار خیم و شکچنآ و دربی م ناجی دیام هچنا ایامک. تساراجن هدارا روعقم و دمهی مندیچ هزانآ و، دنادن اچشکچ و زیم و یم هدیوک خیم یور نآ لآ هکی شکچنآ؟! دناد کاردا و ناجن ناشدوخ ای، تساروطنیا اعقاو، مینیب یور شکچ هکنیا یاج هب، دیایب راگدورپ میراما رگا! دوش هدیوک خیم نیامک دیابن لآ هکنییبی م، دوش هب، بوکی خیم هب هکنامآ میراما نآ ات! دروای مرد ار شرپ و دنزی م راجن دوز تسدهب، دوش هدیوک خیم اتسا نیامیضه! ارادرب ار شنخانو و نربش تشگنا یور هکنامآ میراما نآ

هپیضه کی ات دنکی م مه همیضه ار بابسا و لء هلسلس کی اهنآ همه، دنکی م ریبدت هکیامکئلام، دناسری م راجنش و گهبن اکد چراخ زای یادص و دیایم کلن نآ، فرطن آنآ. دنک ادیپ قحت چراخ رد شتسد هب شکچ نیامه فرطن آنآ؛ دوشی م لفاغ شکچ نیازا و دوشی م ادصن آن هجوت م راجن هذ ساسا نیارد همه، درذگی م ملء نیارد هچنا مامت [دینادب ات] مدز امش یارب ار لثم کی نیاردروخی م دنکی م تکرحد

عیرشت اب نیوکت قیبطه رد دحوم صخش تیصوصذ

و دهدیم رارق دوز یاج رد ار یعیرشت لئاسم هکنیا رب هولاء هکناتسا ی صخش نآ دحوم اذل و دهدیم رارق دوز یاج رد ار یفیلکت لئاسم هیقب و «کن» و «بجحد» و «مصد» و «لصد» تبابطخ و هیضه تفیقد هجوت م، [دنکی م لمع] اهدرک تیاندع ناسنا هبل اعتم راگدورپ هکی رایتخا اب قباطم نیام: دنکی م رما فرطن آنآ؛ دنیبی مندی هفرط کی طقف ار هلسلس اذل؛ تسده م لایب آنآ اب ملء لک طابترا ماجنا ار لمع نیامه شدوخ و «نکن ار راکن آن»، «نکن ار راکن نیام»، «هذن ماجنا ار نیام»، «هدب ماجنا ار ایاضه مامت و دز ادنای م رظن ی رگید تریصب و دید اب روما نیامامت هبن طابرد رگید فرط زام، دهدیم دنیبی م اجنا تموکد و هطیس ش وختسد ار

ی، درفر رگا²؛ «ببلا لآ ی لوای قوید ص اصیلاً ی ف مکلؤ»؛ دیوگی م صخش نیامه فرط کی زام

¹ تینونیب [مهورت] زای شان ام لاکشا ارایتخا و دنیانید تینونیب هب، ی یادخت اذ دوز ارایتخا زاتسا ترابع ناسنا ارایتخا هدرک ادیپ لزانته اجنیا رد ارایتخا نامه انیعی [هک میبایی مرد]، دوش هتساربت تینونیب نیارگا؛ تسسوار ارایتخا و ام ارایتخا نیام اتسا

² 40: ص 1، ج، نآ رقت و کلمرون. 179 هیای (2) هرقه فروس

زای‌شان از ل‌تق‌نیا فرطن‌آزا، «دینک‌ص‌اصق‌ار‌وا‌هک‌ت‌سا‌ن‌یا‌ی‌عرش‌م‌ک‌د،‌درُ‌ن‌ب‌ی‌زا‌ار‌ی‌ر‌گ‌ید‌و‌رایتخا‌زار‌یغ‌ه‌ب‌م‌لاسلا‌ه‌یل‌ع‌ادهشلا‌د‌یس‌ن‌د‌ش‌ه‌ت‌ش‌ک‌ر‌گ‌م‌.‌د‌ن‌ب‌ی‌م‌را‌گ‌د‌ر‌و‌ر‌پ‌ت‌ی‌ش‌م‌و‌رایتخا‌و‌مدارا‌ما‌ج‌نا‌ار‌چ‌س‌پ‌،‌د‌و‌ب‌ه‌ت‌ف‌ر‌گ‌ن‌ق‌ل‌ع‌ت‌ادهشلا‌د‌یس‌ن‌د‌ش‌ه‌ت‌ش‌ک‌ر‌ب‌را‌گ‌د‌ر‌و‌ر‌پ‌ه‌دارا‌و‌ت‌ی‌ش‌م‌ر‌گا‌!؟‌د‌و‌ب‌ادخ‌ت‌ی‌ش‌م‌ل‌ئ‌اس‌م‌ه‌م‌ه‌ه‌ک‌ت‌یع‌ق‌وم‌و‌ت‌یف‌یک‌ن‌آ‌ب‌م‌لاسلا‌ه‌یل‌ع‌ادهشلا‌د‌یس‌ن‌اد‌ن‌ز‌ر‌ف‌و‌ن‌انز‌و‌ل‌ا‌ف‌ط‌ا‌ی‌ر‌ی‌س‌ا‌ر‌گ‌م‌!؟‌د‌ش‌!؟‌د‌و‌ب‌ادخ‌رایتخا‌و‌مدارا‌زار‌یغ‌ه‌ب‌،‌د‌ت‌ف‌ی‌ب‌ق‌ا‌ف‌ت‌ا‌د‌و‌ب‌ن‌ک‌م‌

و‌ده‌د‌ی‌م‌ر‌ا‌ر‌ق‌ر‌ظ‌ن‌ت‌ح‌ت‌ار‌ر‌ها‌ظ‌ل‌ئ‌اس‌م‌ه‌ک‌ن‌یا‌ر‌ب‌ه‌ول‌اع‌ه‌ک‌ت‌سا‌ی‌س‌ک‌د‌ح‌وم‌ص‌خ‌ش‌ن‌یا‌ر‌ب‌ان‌ب‌م‌امت‌ی‌ر‌ی‌ذ‌پ‌ر‌ئ‌ات‌و‌ر‌ی‌ئ‌ات‌و‌ط‌اب‌ت‌را‌و‌ر‌ما‌ت‌ق‌ی‌ق‌د‌ه‌ب‌ه‌ج‌وت‌،‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ر‌ا‌ب‌ر‌ها‌ظ‌ر‌ب‌م‌ظ‌ن‌م‌و‌ق‌ی‌ق‌د‌ار‌ش‌م‌ا‌ک‌ح‌ا‌و‌د‌ن‌یا‌ه‌ک‌ل‌ب‌؛‌د‌ر‌ک‌ده‌ا‌و‌خ‌ش‌و‌م‌ا‌ر‌ف‌م‌ا‌گ‌چ‌ی‌ه‌-‌ت‌س‌ا‌د‌خ‌رایتخا‌و‌مدارا‌زای‌شان‌ه‌ک‌-‌ار‌ت‌ا‌د‌و‌ج‌وم‌م‌ل‌اع‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ه‌ول‌ج‌و‌ای‌ار‌ب‌م‌ه‌ر‌ان‌ک‌ر‌د‌و‌م‌ه‌ا‌ب‌م‌ا‌وت‌م‌ی‌ض‌ق‌

د‌ن‌ک‌ی‌م‌ر‌ما‌م‌لاسلا‌ه‌یل‌ع‌ی‌ب‌ت‌ج‌م‌ن‌س‌د‌ه‌ا‌ما‌ه‌ب‌[ن‌ی‌ن‌م‌ؤ‌م‌ل‌ا‌ر‌ی‌ما]‌ف‌ر‌ط‌ک‌ی‌ز‌ا

ن‌ک‌ن‌ه‌ل‌ئ‌م‌ار‌وا‌!‌ی‌ن‌ک‌د‌را‌و‌وا‌ر‌ب‌ت‌ب‌ر‌ض‌ک‌ی‌ی‌ر‌اد‌ق‌د‌ه‌م‌ا‌م‌ش‌،‌د‌ر‌ک‌د‌را‌و‌ن‌م‌ر‌ب‌ت‌ب‌ر‌ض‌ک‌ی‌،‌د‌ی‌اه‌د‌ر‌ب‌ن‌ب‌ی‌زا‌ار‌وا‌ه‌ک‌ی‌ت‌ق‌و‌ا‌ت‌،‌**ر‌وق‌ع‌ل‌ا‌ب‌ل‌ک‌ل‌اب‌و‌ا‌**،‌د‌ی‌ن‌ک‌ه‌ل‌ئ‌م‌:‌د‌ن‌د‌وم‌ر‌ف‌م‌ر‌ک‌ا‌ر‌ی‌م‌غ‌ی‌ب‌ه‌ک‌!‌د‌ی‌ش‌ا‌ب‌و‌ای‌ذ‌غ‌و‌ب‌ا‌ب‌ظ‌ا‌وم‌

د‌ن‌رو‌آ‌ی‌م‌و‌د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م‌ز‌ی‌و‌ج‌ت‌ر‌ی‌ش‌ل‌ا‌د‌ن‌آ‌ر‌د‌ش‌یا‌ر‌ب‌!‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ت‌ق‌د‌و‌ت‌اع‌ا‌ر‌م‌ر‌ما‌ن‌یا‌ر‌د‌ر‌د‌ق‌ن‌یا‌و‌ف‌ی‌ر‌ظ‌و‌ق‌ی‌ق‌د‌ر‌د‌ق‌ن‌یا‌ر‌ا‌ک‌¹«!‌د‌ی‌ر‌ب‌ن‌ا‌ت‌ر‌ی‌س‌ا‌ن‌آ‌ی‌ار‌ب‌ار‌ن‌یا‌»:‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌،‌د‌ر‌و‌خ‌د‌ار‌ر‌ی‌ش‌ه‌ک‌ن‌یا‌ز‌ا‌ل‌ب‌ق‌ت‌سا‌[ن‌ط‌اب‌و‌]‌ت‌ق‌ی‌ق‌د‌و‌ق‌د‌[ن‌ا‌م‌ه‌]‌،‌ت‌یع‌ق‌ا‌و‌م‌امت‌را‌گ‌نا‌،‌ر‌ها‌ظ‌ل‌ئ‌اس‌م‌ز‌ا‌ر‌ظ‌ن‌ف‌ر‌ص‌ه‌ک‌ت‌سا‌س‌ا‌س‌د‌و‌ت‌ق‌ی‌ق‌د‌ب‌ا‌ب‌س‌ا‌م‌م‌،‌ع‌ق‌ا‌و‌ش‌ن‌ب‌ی‌د‌و‌ف‌ی‌ل‌ک‌ت‌ه‌ب‌ل‌م‌ع‌م‌ا‌ق‌م‌ر‌د‌ت‌ر‌ض‌د‌ر‌د‌ق‌ن‌آ‌!‌د‌ر‌اد‌ن‌د‌و‌ج‌و‌ی‌ر‌ها‌ظ‌ل‌ا‌ص‌ا‌و‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ف‌ر‌ط‌ن‌آ‌زا‌.‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ت‌ق‌د‌ل‌ئ‌اس‌م‌ن‌یا‌ه‌ب‌ت‌ب‌س‌ن‌ه‌ن‌و‌گ‌ن‌یا‌ه‌ک‌ت‌سا‌ت‌یع‌ق‌ا‌و‌

²[م‌ن‌م‌ت‌ر‌ا‌ی‌ن‌ا‌ه‌ج‌ن‌آ‌و‌ن‌ا‌ه‌ج‌ن‌یا‌]‌***‌!‌م‌ن‌م‌ت‌ر‌ا‌و‌خ‌م‌غ‌ه‌ک‌ا‌نا‌ج‌ر‌و‌خ‌م‌غ‌

³!؟‌ت‌س‌ج‌ه‌ل‌ی‌د‌م‌نا‌وت‌ن‌و‌چ‌ن‌م‌اض‌ق‌ا‌ب‌***‌ت‌س‌وت‌ز‌م‌گ‌ر‌م‌ن‌و‌چ‌ه‌ک‌م‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ه‌ن‌م‌

ی‌د‌ی‌ح‌وت‌ر‌اع‌ش‌ا‌ن‌د‌ی‌م‌ه‌ف‌ت‌ت‌ا‌ع‌ه‌ب‌ا‌ذ‌ل‌وم‌ه‌ب‌ت‌ب‌س‌ن‌ب‌د‌ن‌اع‌م‌د‌ان‌ع‌

ی‌ب‌یا‌«!‌ت‌سا‌ل‌ا‌ت‌خ‌ا‌ی‌ار‌اد‌ن‌ا‌ش‌یا‌!‌ت‌سا‌ه‌نا‌و‌ی‌د‌ی‌ون‌ث‌م‌[ب‌ح‌اص‌]»:‌م‌ی‌ب‌و‌گ‌ن‌!‌م‌ی‌ش‌ا‌ب‌ب‌ظ‌ا‌وم‌ک‌ی‌ی‌ت‌ق‌و‌ر‌ه‌ر‌د‌،‌ه‌د‌ر‌ک‌ت‌و‌ا‌ف‌ت‌ش‌ت‌ا‌ی‌ح‌ور‌ن‌ا‌ش‌یا‌»:‌د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ه‌ک‌ی‌پ‌ا‌ه‌ن‌ا‌[ه‌ب‌د‌ی‌ا‌ب‌]‌!‌ا‌ه‌م‌ه‌ف‌ت‌یا‌!‌ا‌ه‌ر‌و‌ع‌ش‌[ی‌ل‌و‌]‌،‌ت‌سا‌ه‌ت‌ف‌گ‌ب‌ل‌ا‌ط‌م‌ن‌یا‌زا‌،‌ک‌ن‌ذ‌ل‌ا‌ث‌م‌ا‌و‌ی‌گ‌ن‌م‌و‌س‌ر‌ت‌و‌گ‌ن‌ب‌ر‌ط‌ا‌خ‌ه‌ب‌ت‌ق‌و‌ک‌ی‌؛‌ت‌سا‌ه‌د‌ز‌ف‌ر‌د‌ی‌ز‌ی‌چ‌ه‌ک‌د‌ی‌ت‌س‌ه‌ا‌م‌ش‌ه‌نا‌و‌ی‌د‌[د‌وش‌ه‌ت‌ف‌گ‌]‌،‌«ت‌سا‌ه‌ت‌ف‌گ‌ر‌و‌ط‌ن‌آ‌،‌ه‌د‌م‌ا‌ا‌ک‌ذ‌و‌ش‌و‌ه‌و‌ل‌ق‌ع‌ر‌س‌ه‌ک‌ی‌ت‌ق‌و‌:‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ف‌ر‌ط‌ن‌آ‌زا‌.‌د‌ن‌ک‌ی‌م‌ن‌ا‌ی‌ب‌ار‌ت‌یع‌ق‌وم‌و‌د‌و‌م‌ا‌ق‌م‌و‌د‌د‌ر‌اد‌[ا‌ذ‌ل‌وم‌ت‌ر‌ض‌د‌]‌!‌د‌وش‌ی‌م‌ذ‌ن‌ا‌ت‌ر‌س‌

⁴!‌م‌ن‌ص‌یا‌ت‌سا‌رایتخا‌ل‌ی‌ل‌د‌د‌و‌خ‌***‌م‌ن‌ن‌آ‌ای‌م‌ن‌ک‌ن‌یا‌ی‌ی‌و‌گ‌ه‌ک‌ن‌یا‌

د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ف‌ر‌ط‌ن‌آ‌زا‌د‌ن‌ز‌ی‌م‌ار‌ف‌ر‌د‌ن‌یا‌

!؟‌ت‌س‌ج‌ه‌ل‌ی‌د‌م‌نا‌وت‌ن‌و‌چ‌ن‌م‌اض‌ق‌ا‌ب‌***‌ت‌س‌وت‌ز‌م‌گ‌ر‌م‌ن‌و‌چ‌ه‌ک‌م‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ه‌ن‌م‌

⁵!؟‌ق‌د‌و‌ن‌ع‌ط‌ق‌ح‌د‌ت‌ل‌ا‌ر‌ب‌م‌ن‌ز‌ن‌و‌چ‌***‌ق‌د‌ت‌س‌د‌ل‌ع‌ا‌ف‌،‌و‌ت‌ی‌ق‌د‌ت‌ل‌ا‌

م‌ی‌گ‌و‌ی‌د‌:‌ت‌و‌از‌ی‌ک‌ط‌ر‌ف‌آ‌لت‌ح‌ق‌ی‌.‌ا‌گ‌ر‌ار‌اد‌ه‌پ‌ر‌ور‌د‌گ‌ا‌ر‌ن‌ب‌ا‌ش‌د‌،‌ت‌و‌ن‌م‌ی‌ت‌و‌ان‌ی‌ک‌ا‌ر‌ان‌ج‌ام‌ب‌د‌ه‌ی‌!

ب‌ا‌ی‌د‌ار‌اد‌ه‌و‌م‌ش‌ی‌ت‌پ‌ر‌ور‌د‌گ‌ا‌ر‌ت‌ع‌ل‌ق‌ب‌گ‌ی‌ر‌د‌ت‌ا‌ت‌و‌ب‌ت‌و‌ان‌ی‌ش‌م‌ش‌ی‌ر‌را‌ف‌ر‌ود‌ب‌ی‌ا‌و‌ری‌.‌ب‌ر‌ف‌ر‌ض‌ت‌و‌ار‌اد‌ه‌ه‌م‌ب‌ک‌ن‌ی‌،‌ت‌ا‌آن‌ش‌م‌ش‌ی‌ر‌م‌أ‌م‌ور‌ن‌ب‌ا‌ش‌د‌،‌ن‌م‌ی‌ت‌و‌ان‌د‌ف‌ر‌ق‌م‌را‌ب‌ش‌ک‌ا‌ف‌د‌.‌ب‌ر‌ف‌ر‌ض‌ش‌م‌ش‌ی‌ر‌ه‌م‌م‌أ‌م‌ور‌ب‌ا‌ش‌د‌،‌ت‌ا‌ف‌ر‌ق‌م‌ن‌ا‌ی‌ن‌م‌أ‌م‌ور‌ی‌ت‌را‌ق‌ب‌ول‌ن‌ک‌ن‌د‌[ش‌ک‌ا‌ف‌ت‌ه‌ن‌م‌ی‌ش‌ود‌].‌ا‌ی‌ن‌ش‌م‌ش‌ی‌ر‌م‌ی‌گ‌و‌ی‌د‌:

«د‌ن‌م‌د‌ر‌خ‌ن‌ا‌م‌د‌ر‌م‌یا‌،‌ص‌ا‌ص‌ق‌ر‌ما‌ه‌ب‌ع‌ج‌ا‌ر‌ت‌سا‌ی‌ت‌ا‌ی‌د‌م‌ک‌د‌ا‌م‌ش‌ی‌ار‌ب‌و‌»

¹289 و 288 ص، 42 ج، ر‌ا‌و‌ن‌ل‌ا‌ر‌ا‌ح‌ب‌؛‌422 ص، (ج‌ل‌اص‌ی‌ح‌ب‌ص‌)‌ه‌غ‌ل‌ا‌ب‌ل‌ا‌چ‌ه‌ن‌د‌ه‌ب‌د‌وش‌ع‌و‌ج‌ر

²265 ص، م‌ا‌ج‌د‌م‌ح‌ا‌خ‌ی‌ش‌ن‌ا‌و‌ی‌د‌

³170 ص، ل‌و‌ا‌ر‌ت‌ف‌د‌، (ی‌ذ‌ی‌ر‌ذ‌ا‌)‌ی‌ون‌ع‌م‌ی‌ون‌ث‌م‌

⁴867 ص، م‌ج‌ن‌پ‌ر‌ت‌ف‌د‌، (ی‌ذ‌ی‌ر‌ذ‌ا‌)‌ی‌ون‌ع‌م‌ی‌ون‌ث‌م‌

⁵171 ص، ل‌و‌ا‌ر‌ت‌ف‌د‌، (ی‌ذ‌ی‌ر‌ذ‌ا‌)‌ی‌ون‌ع‌م‌ی‌ون‌ث‌م‌

ی ادخ دهاو خذاتی گر دَرَبْد *** ی اجز دبنجد ملاء غیترگا

دنگی م نایب ار تی عقوم ود اذلاوم

بتسا داسف و نوک ملاء و رهاظ ملاء ردی عرش ما کحال عجو و رایتخا تی عقوم :لوا تی عقوم

ی:تسه ماقم نآ اب تسا ماظن نیالک طابترا هک تسا میضق نطاب:مود تی عقوم

!؟ ق د و ن ع ط ق د ت ل آ ر ب م ن ز نو چ *** ق د ت س د ل ع ا ف ، و ت ی ق د ت ل آ

هک تسا دوخ مغلایب تمکد ساسار ب ، دومرف تیاذع عایشا هبل اعتم راگدور پد مچنآ مامت نیاربان ب

قبقد عضوم و رارقنسا نیازا ی علاطا هنوگچیه ام و مداد رارق دوخ ی اجرد و لقتسم ار ی دوجوم ره میراند

رگیدکی اب ملاء مامت طابترا و تدحو اب عطبار ردی تیاکد

درک ل قذ ن م دوخ ی ار ب ار میضق نیاقفر زا ی کی

وقتی من به این موضوع پی برده بودم، گاهی به آن می اندیشیدم که آیا ممکن است فقط انسان در این عالم مطرح باشد و فلان موجود و شیء در خارج وجود نداشته باشد؟ بر فرض اگر این درخت و حیوان هم نباشند، [مسئله ای پیش نیاید]. آیا فقط خود ما در این جهان هستی مطرح هستیم یا اینکه یک ارتباط و هماهنگی ای بین اشیا و موجودات هست که آنها هم باید باشند؟

[هبل اغتشا] و تدایع و تولذ ی ار ب ت فو ک ی مکنیا آت دود مدرک لوغشم ار نم رکف نیاهتدم ی ولج زا مدرپ هبترمکی ؛مدوب هتسشن اجنآ رد و متفر ی کیر آت و تولذ دجسم هب ،داروا و راکذا ملاء تارذ مامت و ملاء ماظن مامت !درک نشور نم ی ار ب ار میضق نیادواذخ و تفر رانکنم مشچ ،[مدرک ساسحا] ار تادوجوم مامت مکل ب ،ار مکنلام و ناوید و ناسنا اهنتهذ !مدرک ساسحا ار ناکذ دوخ ی اجزا هرذ کی رگا هک مدید ار دیای م دوجو هب گنس کی اهنآ ل کشت زا هک ی تارذ مامت !دوری م نیب زا ی تسه ماظن لک ،دروخ ب

مظط کی هلنسم نیارگا ،مریگی م هاوگ ار ادخ هک دروخ مسق .مدید اجنیا ردی بیجع مظن نانچنآ نم هب مظط کی طقف ؛دشی م رجفنه مزغم لاصا و مدوب هدش هناوید نم ،درکی م ادیب همادا رتشیب ردی تامهیم طقف ؛دش مامت و تفر مرطاخ زا نآ زا دعب .تفر و دز قر ب ی زیچ کی ؛دنداد ناشن هتفر نیبزا و مدشی م هناوید درکی م ادیب ماود رتشیب تلاد نیامظط کی رگا:تفگی م .تسه مدهذ !مدوب

دنداد ؟تساجک هبضق دینیب ،دنیبب ار اهراتس دنناوتب نآ اب هک دنزاسی م ی پوکسلت دنداد نلاا

دنگک اشامت ار اهراتس نآ اب دنناوتب هک دنزاسی م ی پوکسلت

هراتس دهاو خب ص خشد مکنیا زال بق هک دنناختاس ی پوکسلت کی :دنیوگی م هک ماهدناو خروطنیا نم

رد رگا ؛دشاب هتشاد ی نهذ ی گداما ی تدم دیاب ،دنگ اشامت نآ اب ار ناشکهک و دنگ دصر و دنیب نآ اب ار اه هک تسا س کع کی نیاهزات دندهب ی گداما وا هب دیاب لوا !دوشی م هناوید ،دنگ اشامت دهاو خب لوا مظط لاکشا هب و نوگانوگ لئاسم و فلتخم لئاسم هب ار وا مشچ ؛دندهی م ی گداما وا هب اهتدم !دنیب ی م هک دیوشی م هجوتم تقون آ .دنیبب ار مراتس و دنگ اشامت ار پوکسلت دناوتب آت دندهی م تداء نوگانوگ !؟تسا ملاء نیارذ هک تسا ی نایرچ هچ نیاهک تسا همدوبذ دوخبب اقا نیافرذ

ام مهف عطید زا لئاسم زا یرایسب تمکد نودب چراخ

لااد ؛منکن نایب اقفر ی ار بزورما دما مفید ؛دندومرف مسلج ردی بلطم [ی نار هط ملاء] اقا زورید

مامعا نیبزا ی کی ،ش بیب زور تسبهد دود ،مورب نار هط هب مکنیا زال بق زور هس ود ابیرقت .مبوگی م هک اقا متبلا «!ال خاد دیبامرفب» :م تفگ .دما رد مد ،ی دیس نسد دیس اقا مان هب ،[ی نار هط ملاء] اقا ردپ .دنگک تا قلام هک دندما ،دنتشاد هک ی قباوس اب و دود درمریب و هدمآ مقز نااشیا نوچ اما ؛دنداد تا قلام

:دندومرف ار بلطم نیاهلمجلا نم دندرکی م نااشیا هک ی یاهت ب حصن بید رد

ی کی زا ابیرقت هک دود ام نایانشا زا ی اهچ مق رد» :درکی م ل قذ نیدلارخف از ریم اقا ،ام ردپ زا ی تد ؛دوب تی فیک نیاهب اهل ساس و دود هداقفا جلف [دارفا] لثم روطنیمه و دش ض بیرم ی گلاسود رد ام و ردپ م صلاخ و .تفر ایند زا هک دوی ی گلاس هجد هدهد دود رد و تشنگ م هس غولب نارود

زا ام! دنادی م ادخ رگید، دشی م لمحتم ار ییاهی تحاران هچ ش دوش [هکنیا] و درکی م لاتیم ار
«! میدوب رثاتم ی لیخ میضه نیا

کی ساسا رب دتفا می قافتا ناسنا ی ارب هک ی لئاسم دشاب رار قرگا هک درکی م رکف ش دوش اب امر دپ
مانگ، دنشاب غلاب هک دتفیب قافتا ی دارفا ی ارب لئاسم نیا دیاب اعبط، دشاب ی نلاقع تیشم و تمکد
ساسا ار ی زیچ و تسا موضعم هک ی املاسود هچ نیا اما؛ دنشاب هدش بکترم ی یاطخ، دنشاب راک
دینک صرف! تسا روطنیمه مه اعقاو و)؟! [دوش ل محتم] ار ی تحاران نیا [دیاب ارچ]، دنکی مذ
دعب و دشکی م ی تحاران، تسا هراچیب و تخدب، تیلوفظ نارود نامه زا، یکی هک دنیبی م ناسنا
اب، تسه و اقل خرد اب قل خرد، مسج رد هک ی لئاسم و اهی تحاران نأ اطمساو هب و دوشی م گرزب
مدآ دراد همدادا و اب میضه نیا ی گدنز لوط رد و دنکی م دروخری ی لئاسم و اهی ماکاند و تلاکشم
(!؟ دشاب روطنیا دیاب هچ ی ارب و ارچ رخا هک دنکی م بجعت

وا هک دوب هچ تتمکد نیا رخا! ایادخ هک میدوب ی تحاران و رکف رد و میدرکی م بجعت ام هصلاخ
کی هکنیا ات، تشدگ نیا!؟ دتفیب [رتسب رد] تیفیک نیا هب ی کچوک زا دیاب وا هک ی درک روطنیا ار
وت هب اهی لوضف نیا: تفگی م نم هب هک، میدیند ار مدنیوگ ی لو مدینش [ی یادن] باوخر د بش
«! همداین

»! اتسا همداین ام هب اهی لوضف نیا، هلب هک میدید، میدش دنلب باوخر زا ام

اما، تسه دوش ی اجه هب همه اهداریا و تلامکشا نیا تقون! دنکی م راکهچ دراد دنادی م ش دوش
دوشی م هدز تلاجذ و دهنمرش، نیبیاپ دزاندانی م ار رس، دنداد مدآ ناشن ار اهنأ زا یکی [تمکد] ی تقو
وا، دوش روطنیا دیاب نأ، دوش روطنیا دیاب نیا [میدرکی م لایخ]؛ میدوب مدرکی هابتشا هچ ام! بجع هک
! کذلک ائما و دشاب تیفیک نیا هب دیاب

ش یاصع و دوب همداتسیا لیند دور رانک م لاسلا هیلع و هلا و ابینبی ی لع ی سوم ترصد زور کی
؛ دش هکتود گنس و دروخ گنس کی هب هعقد کی یاصع نأ! درکی م راک همه هک ی یاصع نأ؛ دوب ش تسد
هب درک عورش نیدلا رخف از ریم اقا، ادخ همدن نیا لثم ی سوم ترصد هعقد کی. دوب مرک کی گنس طسو
:ندرک رخغ

!؟ دنکی م راکهچ گنس نیا طسو مرک نیا؟ ی اهدرک تسرد ار مرک نیا هک دوب هچ ش تمکد ایادخ
!؟ دشی م هچ دوبنرگا

! اتسا ی کی اهنیا همه؛ مینسه روطنیمه [روما نیا اب ههجاوم رد] مه ام دنکی مذ قرف
دیسر باطخ

دیوگی م نم هب زور ره لاح هب ات همدآ ایند هب مرک نیا هک ی تقو زا! دیاینرد تیادص ی سوم
2! دیوگی م نم هب زور ره نیا، ی تفگ هعقد نیا وت «!؟ ی اهدرک تسرد هچ ی ارب ار ی سوم»

! دوش ی ارب نأ، دوش ی ارب نیا؛ دراد ی یادج باسد کی ش دوش ی ارب، ش دوش ی ارب ی سکره
یوقن اوید کی نید. دراد لقتسم دوجو کی ی لو، تسا زیر مرک! نم ریغ هب هب، تسا طوبرم نم هب هب
کچوک نأ و تسا گرزب نیا ام ی ارب! دنکی مذ ی قرف ادخ اب طابتر ارد، هچروم کی و تشرد و لکیه
ش دوش ی ارب [لکیه یوق] ن اوید نأ هک روطنامه!؟ دنکی م ی قرف هچ! اتسا ی کی و د ره ادخ ی ارب؛ اتسا
هچ و توافق هنوگچیه نودب و انیع، ش دوش ی ارب مه زیر ن اوید نأ، دنکی م ساسا ی تیعموم و مانگیاج
دنکی م ساسا ی تیعموم، رتشیب مه دیاشد اسب

و خنس کی مادکره، همداد رارق تادوجوم و ن اوید و ناسنا دوجو رد ادخ هک ی یاهه لکاش هصلاخ
هتشداد ادخ اب ار صوصخم طابتر نأ دیاب اعبط، صاخ عوز و خنس نأ رطاخ هک اتسا صاخ عوز کی
؛ دنشاب هتشداد ریسم کی مه اب و دنشاب رگیدمه دننام هک مینکی مذ ادیب هرذ ود ایند رد ام نیاربانب. دنشاب

1 ی مق [ی دانم]، همدوب ی مق ش دوش نوچ دیاشد «! همدوب مدیند وت هب اهی لوضف نیا» اهی مق لوق هب
(! دشاب ی تیخنس کی ی تسیاب دوشی م هک ی تاباطخ نیا رد نوچ! اتسا هدز فرح
2. 318 ص، 17 ج، ی زار رخف، بیغلا حیثامه؛ 64 ص، دهزلا؛ 215 ص، 7 ج، ی سانشداعم هب دوش عوجر

دراد تَفِيقِد و قَد و عَقاو هب نديسر ي ارب ي هار مادك ره و دراد ي ريسم كپ دوخ ي ارب مادك ره [مكلب] رگا، [راگدروپ ابدوجوم ره نايام] طابترا و ي تاذ مُبج ن آ زا ريغ هك تسا نيا رد قرف اهنتم نچ و ناسنا و تاناويد دننام؛ دپاي م فيلكت، دشاب هدش هداد م ه رايخوا [دوجوم ن آ هب] لعن آ دوخ رد دوشي م عورش اجنيا زا عرش. دپاي مذي فيلكت رگيد، دشاب هدش هداد رگا؛ كَلَم و عرش، هار ن آ. دناسرب تيعقاو و تَفِيقِد ن آ هب ار ام هك ي هار زا تسا ترابع «عرش» نياربان و مدز روز ن م هم نيا! تسين طوبرم ي رگيد هب؛ تسوا دوخ هب ص تخم ي سكره ي ارب هار ن آ و تسا ادج تعيرش كپ ش دوخ ي ارب ي سكره». مپوگب ار هلمج كي نيا متساوخي م، مدرك لاقتم هم نيا «!دراد

ادرف ي ارب دشاب، هتبلا الله عاشن! ادر ف ي ارب دشاب هدش هتسخ م هم ن م دنام بلاطم، متفگ

لابرك رد فلانم و قفاوم نايروج و د ره هب دهندهورين، ادهشلاديس

اقا هك ي باتك ن آ رد اقرر تسا رارق الله عاشن! هك تسه ي بلاطم، ملاسلا هيلع ادهشلاديس مُيضق رد لابرك عياقو هب عجار. دنك ادبي علاط ن آ زا، دنانهشون داد ي اقا موحرم همانداي ي ارب [ي نار هط هملع] كپ هب عجار، داد ي اقا اجنآ رد. دناهدومرف ار ش ياهي ضعب هتبلا هك [هدش ناييد ن آ رد] ي لئاسم كپ ادهشلاديس دروخرب و لابرك نايروج لاصا هك دنراي مربي ياهه درپ، لابرك هعقاو زا يرارسا و لئاسم ي م هجاجم، دناوخي م هبطخ مدرم ي ارب، فرط كي ز ا¹. تسا هدوبروطچ اروشاع مُيضق ابد ملاسلا هيلع توعد ار ن م امش رگم مدرم!؟ متسين ريمغيب رسپ ن م رگم مدرم ي ا: «هك دنكي م ناييد ار بلاطم و دنك: ديوگي م، «مينك تترصن»: دنيوگي م و دنياي م و ا ش يپ نج هفياط ي تقو فرط كي ز ا²»!؟ دياه دركذ نوچ³ «!هن»: ديوگي م، دنك ي راي دنياي دهاوخي م بضع هكلام، دنياي م هكلام «!رانك ديورب، هن»: ن آ رسد سناوتي م رمش اجك، تساوخي م ادهشلاديس رگا! دهديب ماجنا ار راك نيا دهاوخي م ش دوخ، دهدي م تيرومام دراد وا! دهدي م و رين لابرك ت ادوجوم تارذ مامت هب ادهشلاديس!؟ درُيب ار ترصد ي م تيرومام ترصد دوخ، درانگي م ترصد ي ولگ ر ب رمش هك ي رجنخ ن آ هب! دنمهي مذي هاقمحا ن آ ي م روعش ترصد، دنكي م بوكدگلا ار ترصد ندب و دپاي م هك ي بسا ن آ هب! رُيب ار ن م رس هك دهد، دنخادنا هياس ترصد ندب ر ب دندما اهه دنرپ هك دش روطچ لابرك نايروج زا دعب! ي هدا ماجنا دياب هك دهد «!ي نكب ار راك نيا دياب»: ديوگي م ترصد اجنآ رد ي لو! ارچ!؟ دنمهي مذي بسا ن آ!؟ ديمهف ن بسا ن آ ي لو رگم!؟ دياه دركذ توعد ار ن م امش رگم! مدرم»: دنكي م تبحص فرط ن آ زا! دهاوخي م ش دوخ سپ «!؟ دياه داتسرفن همان ن م هب امش رگم!؟ دياه تساوخن ار ن م امش

ر ب هك ي نايروج زا رهاظ بسحب و دسيوني م هفوك مدرم ي ارب ي امانت ترصد، اههار زا ي كيرد ن آ» و «ام لمسم و نمؤم ن اردار ب» [ترابع ابد ار هفوك لها]؛ دراد ربخ دناهدروا ليقع ن ب لمسم رس ديامرفي م و دنكي م باطخ «دنراد ناميا ام هب هك ي ناسك

لِيقَعِ نَبِ مِلْسَمِ بَاتِكْ نَبْ اَفْ دَعْبِ اَمَّا ... نَبِ مِلْسَمًا و نَبِ مِلْمُومًا نَبِ مَبْ اَوَاخِ اِلَّا يَ اَعِ نَبِ نَبِ سَحْلًا نَبِ مَكْبِلَعِ مَدَقِ اِنْفًا ... اِنْفَحِبْ بِلَطْلًا و اِنْرِصْ يَ اَعِ مَكْنَلَمِ عَامْتَجًا و مَكْيَارِ نَسْحَبِ هَيْفِ رُبْحِي يَنَّاچَ 4
هذهي مايا ي ف مكبلع مداق ي ناف اودج و مكرما ي ف اوشم كناف ي لوسر

ن م ترصد ي ارب و دياه درك توعد ار م امش هك هدمآ ن م ي ارب ليقع ن ب لمسم فرط زا ي امانت» ن ب لمسم ام نيموم «ن نيموملا ن م اناوخ ا ل ا»: دنكي م باطخ ترصد تقو ن آ. دياه درك عامتجا مدرك عمج ار ناتدوخ ي ا هكنيا زا دياهداد ربخ امش همان نيا رد دنراد ناميا ام هب هك ي ناسك ن آ ام تيدج و دينك عمج ار ناترما، دپاي م ن م لوسر هك ي تقو. دياه درك مدقا ام ترصد ي ارب و ديا

¹ 87 - 78 ص، درجم حور هب دوش عوجر

² 426 - 424 ص، 5 ج، يربطلا خيرات؛ 98 و 97 ص، 2 ج، داشرلا

³ 451 ص، ي حيرط، بختنملا؛ 83 ص، تار ايزلا لماك؛ 260 ص، 1 ج، ي فاكلا هب دوش عوجر

⁴ رد فلاتخا ي ردق ابد. 395 ص، 5 ج، يربطلا خيرات؛ 167 ص، 3 ج، فارسلا باسنا؛ 70 ص، 2 ج، داشرلا

رداصم

«چنگی م تکرر دامت مسه اهور نیا رد نم؛ دینک»

مدرم هک دسیونیم دراد ار همان نیا ی تقو ترصد؟ دسیونیم دراد ترصد ی ک ار همان نیا لااح
دنا مدر ب نیب زار ل یقع نیا ملسم، هفوک

نآ باحصا و دود همدش گنت ترصد نآ رب هصرع هک ی تقو اروشاع زور رد ترصد دود رخگم
مجاجم لهنا اب دندوب هدا تفر هفوک مدرم هک ی پاهمان اب] دندوب همدش دیهش یرگید زار سپ ی کی ترصد
دیامرفیم و دود رادباکر نآ هب دهنیم روتسد ترصد!؟ [درکن» برو آن کیسه ای که من همه نامه ها
را در آن گذاشته ام [بیاور]. «: دنزیم ادصی کی کی؛ دزیری م دارفا نیا ی ولج ار اهمان هم ترصد
1 «!تسا نم ش پیمش ی اهمان نآ!؟ دیاه دناوخذ ارم امشر رگم! رحبا نپ راجد ی ا، ی عبر نپ تبتد ی ا»
نیا هب رفن ک ی مکل ب، دنکی م مجاجم مدرم ی ارب، دنکی م تبحص مدرم ی ارب، دناوخی م هبطخ مدرم ی ارب
ی مذرینات لهنا لد رد ی لو دهنیم ماجنا ار اهراک نیا 2! **فویسلا ب لآ! هویجید ملف!** ارفن ک ی! دیاید فرط
!تسا رارق نیا زار هیضه دراذگ

ملاسلا هیلع ادهشلا دیس هضور

ن یسحلا باحصا ی لع و ن یسحلا دلاوا ی لع و ن یسحلا ن پ ی لع ی لع و ن یسحلا ی لع م لاسلا

ناردارب، ترصد نآ دلاوا، دناهدش دیهش یرگید زار سپ ی کی باحصا بتساروشاع رهظ زار دعب
رسپ نم رگم مدرم: «دناوخی م هبطخ مدرم ی ارب، دنکی م مجاجم ترصد. دناهدش دیهش ترصد نآ
فویسلا ب لآ! هویجید ملف!! «! مدرک ماردار ی للاح ای!؟ مدرک عبیضت امش زار ی قدا یا!؟ مدوبن امشر بمغیپ
حضرت در این موقع نگاه بهسوی خیام حرم می کند، نگاه بهسوی خیمه شهدا می اندازد، می بیند
این اجساد مطهر به روی زمین افتاده اند. دیگر اطراف آن حضرت یار و یاور نیست. یک نگاه دیگری
هم بهسوی خیام حرم می کند، زن و بچه خود را بی پناه در میان این لشکر [می بیند]. صدا می زند:

نیا تسد رد لهنت ار ن تامما رگم!؟ دیتفر اجک نم نارای ی! **قورع ن پ ی ناه ای، ل یقع ن پ ملسم ای**
مکیدانای ی ام! ن یسحلا ن پ ی لع ای، م جسوع ن پ ملسم ای ریزپ ای ریهز ای!؟ دینیبی مذرگشل
باوج، م نزم ادص ارچ!؟ دیونشی مزار ن تامما ی ادص ارچ؛ **ی نو عست لاف مکو عدا و ی نوبیجت لاف**
!؟ دیهدی مذر

مکیدقل ی بنلا عاسن دهنف؟ هنورصنت لاف م کاما ن ع مکتدوم تلانز ما؟ ن وهبتنت مکو جراف ما ین متنا
ل وحنلا ن هلاع دق

لهنا رد ار سرتو ی نارگن راتاً نیا رگم!؟ دینیبی مذرگشل نایم رد ار بمغیپ هچد و نز نیا رگم
هدش ی لو تسم لهنا رب س پای و راسکنا تلاد و دناهداد تسد زار دود روای و رای رگید هک دینیبی مذر
!؟تسا

3 **ما نللا قاعظلا لوسرلا م رذن ع او عفا و مارکلا اهیا مکتمود نم او موق**

5 **ن و یلقیت بلقمت یأ (دمحم ل آ) 4 او ملظ ن یذلا ملعیسو**

الله ای راهظلا هتیل ها و دمحم ق حب کوجرد و کمسقت و کو عدن و مهللا ک مساب

میار ج عیمج رب و فع ملق! ربم ایند نیا زار اهدیزر مایند ار امات! زر مایب و ش خیب ار ام ار اگردورپ
! نادرگبر اوخو لیلذ، نیفلاخم، رافک! امر فب تیاند ترصد ن یلمسم و ملاسا ار اگردورپ! ش کب ام لامعا
زار ترخا رد و ترایز زار ایند رد! نادرگم فرحنم ملاسلا مهیلع همن طارصد زار ام ار اگردورپ
نیرظنتم زار ام! امر فب لیجعت ملاسلا هیلع نامز ماما جرف رد ار اگردورپ! امند بیصن ی ن اشعافش

1. 98 و 80 ص، ج 2، داشرلا زار متفرگرب

2. ن یمتلا ردلا زار ل قن هب، 245 ص، ج 44، راونلا راحب

3 ج، ملاسلا هیلع ن یسحلا ادهشلا دیس ماملا قاید دلجم، (نیدم تاراشتنا) خیر او تلا خسان؛ 207 ص، ج 1، توکلما راون
رد اصم رد فالانخا یردق اب. 449 ص، ج 2،

4. 227 هیا (26) عار عشد فرسد

5. 227 هیا (26) عار عشد فرسد

هدبرارقترضدن آى قيققد وى عقاو
ن امزلا بحاص انلاوم جرفى فلجعو و هلا وى بنلاب

دمحمل آ و دمحمى اعل صمهلا